

David Chyšecký

ALKOHOL, ALKOHOLIK, APOLINÁŘ

Cesta tam a zpět

David Chyšecký

ALKOHOL, ALKOHOLIK, APOLINÁŘ

Cesta tam a zpět

Grada Publishing

David Chyšecký

ALKOHOL, ALKOHOLIK, APOLINÁŘ

Cesta tam a zpět

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 8631. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Žofková
Grafická úprava a sazba Eva Hradiláková
Ilustrace David Chyšecký
Počet stran 192
První vydání, Praha 2022
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2022
Cover & Layout Design © Eva Hradiláková, 2022

*Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.*

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy
nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě
bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této
knihy bude trestně stíháno.*

ISBN 978-80-271-6617-6 (ePub)
ISBN 978-80-271-6616-9 (pdf)
ISBN 978-80-271-3802-9 (print)

Obsah

PROLOG	6
JAK TO ZAČALO?	7
PROČ KNIHA?	28
PŘED PŘIJETÍM	32
DETOX	36
LŮŽKOVÉ ODDĚLENÍ	40
REŽIMOVÁ LÉČBA	50
LÉČEBNÝ ŘÁD	63
AKTIVITY	75
BODOVACÍ SYSTÉM	95
DENNÍ PROGRAM	101
KOMUNITA a TERAPEUTICKÝ TÝM	105
OČKOVÁNÍ, NOŠENÍ RESPIRÁTORŮ, VOLBY DO PARLAMENTU	114
KEMP	123
HISTORKY Z NATÁČENÍ	127
ODCHOD Z LÉČBY	134
NA SVOBODĚ	142
CO MU LÉČBA DALA (A VZALA)?	157
HISTORIE ALKOHOLISMU	163
EPILOG	176
INFORMACE O ALKOHOLISMU / DODATKY	177
PODĚKOVÁNÍ	192

PROLOG

David je abstinující alkoholik. Chlap v nejlepších letech, vlasy a vousy prokvetlé, tvář okřesaná osudem. Má vlastní projektový ateliér a učí na vysoké i na VOŠce. Aktuálně, v reakci na potřebu změnit po léčbě zaměstnání, zakládá poradenskou firmu. Měl za to, že už ho moc věcí nepřekvapí. Má leccos odžito a vybudovanou určitou pozici. Design brýle už mu nevádí, zvykl si. Potrpí si na pohodlné, kvalitní oblečení. Jako celá řada jeho vrstevníků marně bojuje s nadváhou. Bříško už nezamaskuje. Typický knedlíkový profil mužského z máminy strany. Rád se dobře nají. Některé ženy o něm tvrdí, že má charisma, studentky a studenti, že je vtipný a při výuce je s ním legrace. Snaží se být přísný, ale laskavý. Jeho sarkastický humor umí být někdy pěkně sžíravý. Život ho naučil, aby, když je potřeba, dokázal ostře říznout. Ale většinou je hodný, a i to se ukáže jako problém...

JAK TO ZAČALO?

Dětství a střední škola

Babička z matčiny strany, věřící, si moc přála, aby dostal biblické jméno. Táta byl voják z povolání, máma technická úřednice. Oba ze tří dětí. Tudíž rozsáhlé příbuzenstvo, řádově ke stovece lidí. Z tátovy strany měli a mají kladný poměr k alkoholu prakticky všichni, od kolébky. Jeho maminka často říkala: „*Prokletí tohohle rodu je alkohol.*“ Kouzlo nechtěného je, že babička pracovala jako ošetřovatelka v Dobřanech i v Bohnicích, v „blázinci“. Měla to z první ruky. Až v léčbě ho napadlo: Jak se asi chovala k pacientům? Dříve se alkoholismus léčil na psychiatrii. Rodinný kruh se tím uzavřel.

Z máminy strany to bylo klidnější. Ale její tatínek si také rád příležitostně přihnul. Celý život pracoval jako špičkový obráběč kovů ve Škodovce. Jeho historiky o sabotážích za války jako děti hltali.

V armádě se pilo tradičně. Tátu semlel zejména srpen 1968, okupace. Pracoval ve vysoké funkci. Nesouhlasil se vstupem vojsk. Nešel sice na hodinu, ale o to to bylo horší. Vojenské prověřkové komise. Ponižování od průměrných, kterým to pak dali v dalším kole sežrat ti podprůměrní. Těžké období i pro jejich rodinu. Lékem byl kromě jiného alkohol. Táta začal častěji chodit do hospody. Vypracoval se na úspěšného sběratele pivních tácků.

Školu začal David navštěvovat na Slovensku, kde ho děti často šikanovaly. Ani tam se jinakost neodpouštěla. Doma mluvil česky, ve škole slovensky, což mu ze začátku moc nešlo. Absurdně právě tady se poprvé setkal se závislostí. Vzpomínal, jak mu maminka vyprávěla, že sousedky běžně uspávaly malé děti odvarem z makovic. V té době tam oproti Čechám panovaly ještě velké rozdíly v životní úrovni. Patřil do dobře situované rodiny s autem, což byla naprostá rarita. Když se kluci začali při běžných hrách nudit, sjednotilo je heslo „*Bitě čechůna*“. Ve škole i na dvoře u baráku. To nemá odžito zřejmě dodnes. Ještě pořád má občas tendenci pasovat se do pozice „advokáta chudých“. Na vojně, už „s frčkami“, mazáctví a šikánování nemilosrdně potíral. Dodneška se diví, že bez následků. Ale naučil se tam jednu věc – že pokud někomu vyhrožujete, tak aby to mělo smysl, musí být přesvědčený, že výhrůžku bez váhání splníte.

Na druhém stupni základky i na průmyslovce, už v Čechách, byl jen maličko lepší průměr. Fakultu končil mezi čtyřmi nejlepšími v ročníku, jako architekt. Coby školák sice chodil se džbánkem pro pivo, ale jeho hořká chuť mu dlouho nic neříkala.

První intenzivní zkušenost s alkoholem, v deváté třídě, zůstala dlouhá léta ojedinělá. Nejdříve po škole, tajně ve třech, v bytě spolužáka, láhev albánského koňaku z tatínkova sekretáře. Kulturní vložkou byla sada ženských aktů koupená v trafice. Odvaha komentářů rostla s množstvím požitého alkoholu. Pěkně se zkoulovali. Domů se připlížil až večer, táta u toho naštěstí nebyl. Máma byla hodná, tolerantní.

Potom třídní mejdan na závěr devítky. Opět u spolužáka v bytě. Rozbili prasátka. Kluci chodili nakupovat točené do prádelního hrnce. Pinkla se většina třídy. I ta spořádaná děvčata „s mašlemi

ve vlasech“. Nosily se minisukně, ale i to málo textilu některým spolužačkám překáželo. Tehdy ještě neexistoval internet, takže to byl pro některé stydlivé chlapce první on-line zážitek umocněný alkoholem.

Na střední pak přišly tradiční chmelové brigády, kdy se víc hasilo sucho. Samozřejmě tajně. Hlavně na diskotékách a koncertech, které pořádalo JZD. Do třídní hospodské party nikdy nezapadl. Nejbližší osvěžovna byla přes ulici, oblíbené napajedlo. Protřelejší spolužáci se občas potkali u jednoho stolu s vyučujícími, aby si doplnili mezery ve vzdělání. Byla to doba mániček, kristusek, amerických bund a odrbaných džínsů. Ale také Charty 77. A prvního úmrtí spolužáka. Předávkoval se čikuli. Levná droga, běžně dostupný čistič skvrn z drogerie. Dýchalo se z igelitových pytlíků.

Repete si dal po maturitě. Ani neví, jak se z večírku ve známé pražské vinárně na Starém Městě k ránu dostal domů. Dodnes si vzpomene pokaždé, když jde kolem. Pozvání přijalo několik profesorů. Příležitost poznat je z druhé strany. Tuny pražených slaných mandlí. Zvracel hned po odchodu. Bylo mu hodně, hodně blbě. Víno dlouho potom moc nemusel.

To léto po maturitě strávil u babičky a dědy z máminy strany. S tátou a dalšími příbuznými nahazovali celý týden novou fasádu na štítu do ulice. (Táta byl kromě jiného vyučený zedník.) Po vztyčení glajchy je děda za odměnu pozval do města do pivovarské restaurace. Byl horký srpnový den. Žízeň jako trám a pocit dobře odvedené práce. Dospělí ho brali jako sobě rovného. Ten večer si zlepšil traťový rekord na dlouho nepřekonaných sedm piv.

Zážitky z vysoké

Vejška byla náročná, byť ji dělal levou zadní, tedy kromě matiky. (Už na průmyslovce měl vždycky spolehlivě čtyřku.) Vzhledem k tátově politické minulosti se na školu dostal protekcí. Jiná šance nebyla. A u zkoušek musel být mezi nejlepšími. Jen talent nestačil. Celé měsíce dřel několik hodin denně kreslení.

Na vysoké škole se pilo běžně, celkem střídavě. Jedině exkurze, výměnné pobyty a kongresy ve spřátelených zemích RVHP byly mokřejší. Průtrž se strhla pravidelně ve velké zemi na východě. Tam tekly vodka i šampaňo proudem. Tehdy to nikomu nepřišlo divné.

V republikách střední Asie to byla hygienická nutnost, jinak člověk neunikl střevním potížím. Kdo nepil, běhal. Prostě jiný kulturní okruh i klima. Na Ukrajině a v Bělorusku zase panovala v době jejich návštěvy velká vedra. Po Minsku a Kyjevu si vzpomíná na extrémní zážitek v Oděse. Politické vedení zájezdu (což byla tehdy běžná praxe) rozumně zrušilo naplánovaný program, prohlídky muzeí a památníků. Váleli se tedy celé dny na plázcích městské kolonády. Silné ovocné víno ve flaškách od okurek chladili v mokrých novinách v písečných záhrabech. Rozpálená těla

posílená alkoholem podléhala běžným prázdninovým touhám. Polovinu výpravy tvořily budoucí učitelky z „pajďáku úkáčka“. Vzájemně se postarali o komplexní edukaci. Děvčata z oboru literatura/ruština je na oplátku obdařila znalostí mnoha slan-gových výrazů.

Jednou měli dohodnuté oficiální setkání s místními studenty. Ve školním klubu na pobřeží. Večer příjemně plynul. Naučili je pít mimořádně zrádný „ruský trojboj“: vodku smíchanou s griotkou a zalitou šampaňským. Věci vzaly rychlý spád. Už před půlnocí se všichni spontánně bez plavek za svitu měsíce koupali v příboji. Na obzoru blikala jen poziční světla kotvících lodí. Logickým pokračováním byla atomizace podroušené společnosti s využitím plážových lehátek. Písek škrábe. Příležitost osvojit si činnosti a výrazy, které jsou ve slovnících popsány jen spoře. Jiná země, jiný mrav, bezstarostné mládí.

Při pětidenním prázdninovém výměnném pobytu ve Vilniu-su, v Litvě, se zodpovědně rozhodl zapracovat na své ruštině. Bydleli na sídlišti. Domovem se jim staly učebny základní školy přehrazné jen prostěradly. Pár skříněk, vojenské kavalce. Přes den pracovali na stavbě. Z každého státu východního bloku deset studentek a studentů. Seznamovací večírek si organizovali spon-tánně sami. Po uvítací ochutnávce, důkladně posílení, uspořádali na chodbách školy vodní bitvu. Chodby umožňovaly obíhačku. Ti bystřejší se s pomocí saponátu klouzali v moři pěny jako na sněhu. Výhodou se ukázalo minimum oblečení. A tak hned na začátku mohli ocenit, že i v zemích RVHP jsou pěkná děvčata. Napráskaly je babky uklízečky, přivolaný správce málem dostal infarkt. Aspoň dopředu viděl, co ho čeká. Tenkrát ho ukecali jen zázrakem, stavba neplnila termíny, potřebovali je.

Vysokoškoláci z Varšavy byli ve dne v noci přilepení u tranzistoráku. Právě začaly polské události, tak s nimi moc velká sranda nebyla. Ale byl to jediný zdroj informací. Místní cenzura nic nepustila. Spolužáci každý večer pokračovali v testování dovezených alkoholických nápojů kolegů z jiných zemí a republik. Občas byli nepoužitelní. Dodnes na to při posezení s úsměvem vzpomínají. Rusové je naučili tvrdě zajídat sušenou rybou. To pomáhalo ustát i vysokou zátěž.

David se často trhnul. Párkrát za týden pozval na večeri některé z ruských či litevských děvčat. Pro ně byli „chlapci ze západu“. Ceny byly po přepočtu na koruny velmi výhodné, takže finančně nekrvácel. Navíc neměl nouzi. Na fakultě pobíral prospěchové stipendium, pracoval jako pomocná vědecká síla a dost peněz si vydělal soutěžemi i studentskou vědeckou odbornou činností.

Stará část Vilniusu připomíná Prahu. Stejně jako jádro Rigy nebo Tallinu, které také navštívili. Byla tam spousta výborných restaurací. Po ruském způsobu se jídlo i pití objednávalo dopředu na celý večer. I kaviár byl dostupný. Miluje ho dodnes. Stůl zcela zaplnily talířky a skleničky. To se mu líbilo. Personál podle oblečení poznal, že je cizinec, navíc už obstojně mluvil. Vodka se objednávala po sto gramech. Závěr večera samozřejmě patřil šampaňskému. Dívky byly vytrénované. Konzumovaly doma, v souladu s místní tradicí, při každé rodinné oslavě. Cílem bylo hlavně si povídat. Nebránil se, když to přerostlo v něco víc. Ostatně to si mohl vychutnat hned následně dosytosti.

Ke konci pobytu se do Davida jedna dívka zakoukala intenzivněji. Po pár schůzkách ho pozvala na svatbu sestřenice do vsi vzdálené asi sto kilometrů od Vilniusu. V lesích, poblíž velkého jezera. Z toho mohl být průšvih. V té době to nikdo oficiálně

nepřiznal, ale cizinci mohli cestovat jen se speciální povolenkou, pověstnou „bumázkou“. Když mu domorodci nevěřili, opakovaně jim to dokazoval u pokladen na nádraží. Povinně se předkládaly doklady. Prostě ke koupi jízdenky jen pas nestačil.

Riskl to. Hrozila mu maximálně stížnost na fakultu, což by asi ustál. Spíš se bál, aby nezpůsobil nějaké komplikace té dívce. Zkušenost s tátovým osudem ho dostatečně poučila.

Předcházela návštěva středostavovské rodiny, kde mu její bratr půjčil sako a nevkusnou barevnou kravatu. Na obřad si nepamatuje, na hostinu nezapomněl dodneška. Vesnice uprostřed březových hájů. Veselice v jednoduchém přízemním kulturním domě. Stoly se prohýbaly, zejména pod desítkami pokrmů z ryb, naloženou zeleninou a koláči. Zásobování alkoholem mělo takřka profesionální logistiku. Láhví bylo nachystáno jak pro regiment vojáků. Starosta měl volný přístup do specializovaných prodejen s úzkoprofilovým zbožím vyhrazeným jen pro stranické funkcionáře. Včetně vybraných druhů jemné vodky, které běžně nebyly na trhu. Přípitek stíhal přípitek doprovázený přáními a projevy. Pije se zásadně na ex, do dna. Jinak je to urážka hostitele. Prodloužený víkend ubíhal v silném alkoholovém oparu. I nebohé děti inhalovaly. V sousedící tělocvičně měla každá dvojice přidělený slavník na noc i k přestávkám pro nabrání dalších sil. Třídenní

nonstop oslavu do té doby nezažil. Jeho cesta se prolákla. Dívka vyvázla tak tak, s odřenýma ušima. Málem ji vyhodili z fakulty. Kdoví, kde jí je dnes konec.

K větší konzumaci absurdně vedla i pražská a mimopražská soustředění v rámci nácviku spartakiády. Bylo to v roce 1980. Než jít na pár hodin spát, bylo lepší to společně propařit u někoho v bytě poblíž. Příležitost poznat důkladně studentky i z jiných vysokých škol. Ve svém sektoru před hlavní tribunou cvičili společně s děvčaty ze Suchdola. Oceňovali, že budoucí zemědělské inženýrky měly obstojnou výdrž a průpravu z domova. Vesnice se nezapře.

Před vojnou se oženil. Narukoval až s ročním odkladem. Byla to velká svatba, desítky hostů, prvorozený syn. Při hostině se táta pochlubil unikátním dárkem. Láhví arménského archivního koňaku, kterou pro tuto příležitost schovával od studií v šedesátých letech v Moskvě. Uctil nejbližší rodinu, opravdu laskomina. K Davidovu překvapení byla láhev i k ránu stále z poloviny plná. Až druhý den otec přiznal, že s číšníkem dohodl průběžné doplňování tuzemskou náhražkou. Dostalo se na každého a všichni chválili jemnou chuť a aroma.

Vojna

Až v Bratislavě u stavebního praporu poprvé pocítil potřebu dát si po ránu vyprošťováka. Pití bylo na denním pořádku. Přes týden hlavně víno a borovička. Pili stylem „carský důstojník“. Večery s pivem v blízkých hospodách se nesly v duchu: „Kdo se ráno nestydí, ten se večer nebavil.“

Měl lukrativní zařazení, zástupce náčelníka výstrojního skladu. Klidná pozice v závětrí. Všichni je potřebovali, včetně vojáků z povolání. A barterové obchody probíhaly za lahvinky. Pravidelně jednou týdně na celý den vyjížděli do centrálních prádelen v Nitře. Pít začínali už dopoledne v prádelně. V úkrytech, v halách balíků prádla, jako ve vatě. Vzhledem k horku byly jejich mladé spolence od kalandrů spoře oblečené v bílém. Vzácné chvíle a možnost spatřit něco, co připomínalo drahý civil. Odpoledne, v příjemném rozpoložení, kamion vrátili do kasáren. Celá posádka potom stvrzovala přátelství a bojového ducha dlouho do noci v místních hospodách.

Oblíbenou knajpou byl nonstop bar v centru Bratislavy. Jednou v zimě, nad ránem, zodpovědně vyhodnotili, že jejich stav není dobrým předpokladem pro několikakilometrový pěší pochod do kasáren, a tak zavolali dozorčímu útvaru, aby pro ně poslal hotovostní nákladák. Dozorčí, než aby riskoval mimořádku, auto raději poslal. Nebylo zaplachtované, takže návrat absolvovali vleže na korbě. Dodneška si pamatuje, jaký byl, i přes množství požitého alkoholu, mráz. Tyhle výstřelky by jim nikde u západního vojenského okruhu neprošly. Tam by za to byl zřejmě prokurátor a vězení.

Atmosféru u útvaru dobře vystihuje, s troškou nadsázky, ještě následující historka. K ruce měli skladníka, staršího vojáka, drsného východňára od Michalovců. Než odešel do civilu, u láhve borovičky mu řekl: „*David, keď si prišiel, taký kokot z Prahy, chcel som ťa zabiť. No keď som videl, ako slopeš... ááá, nechal som ťa žiť...*“ (slopat znamená slovensky hovorově chlastat).

Před a po listopadu 1989

Po vojně se pití srovnalo do přijatelné normy. Měli malou dcerku. Získal zaměstnání v prestižním pražském ateliéru v rámci velkého státního projektového ústavu. Obrovská chuť do práce, místo „pozitivních deviací“, báječní lidé, profíci kolem. Opět nasával plnými doušky... tentokrát ale vědomosti a zkušenosti, zejména na stavbách.

V rámci sociologického fenoménu „odsunutých příležitostí“ se ve volném čase už od vysoké školy věnoval přípravě a vedení táborů pro děti. Nakonec v rámci odborů poloprofesionálně. Poprvé přednášel a lektoroval.

V rámci Pražské odborové rady pořádali v rekreačních zařízeních velkých podniků prodloužené víkendy pro oddílové vedoucí. Dnes bychom to nazvali teambuildingem. Obvykle na začátku podzimu. Ve čtyřech dnech v komprimované podobě simulovali průběh celého tábora. To se bez alkoholu samozřejmě neobešlo. Pamatuje si, že jednou přijelo z pražských fabrik pět autobusů mladých dělníků a sekretářek, cestou už důkladně motivovaných. Rozutekli se do okolních lesů dřív, než je stačili přivítat. Rovněž pilně naplňovali odsunuté příležitosti. Až do rána nebyli schopní je dostat do chatiček. První den mohli odepsat. Alkohol dokáže divy. Naštěstí z toho nebyl průšvih.

Dětské tábory tehdy rozhodně nebyly suché, po večerech, po programu, se hodně pilo. Patřilo to k bontonu.

V SSSR byl naposledy na přelomu října a listopadu 1989. (Svazu už hráli funébr marš. Od roku 1991 je to Ruská federace.) Zájezd pořádala podniková pobočka ČSVTS (Československé vědeckotechnické společnosti). Cílem byly konstruktivistické stavby v Moskvě

a okolí. Obchody s potravinami byly poloprázdné – smutný pohled. Probíhala Gorbačovova perestrojka a s ní i prohibice. Pít se dalo oficiálně jen v restauracích a hotelích. Černý trh kulminoval. V hotelu s vodkou čile obchodovaly „děžurné“ (služba) na podlaží. Výměnou za džiny nebo svetry od nás. Kurz nebyl výhodný.

V průjezdech lelkovali dobře oblečení seriózní muži s napoleonským postojem – rukou zastrčenou na prsou pod svrchník. Ukazovali jen dva prsty. Signál, že mají v kapse, v papírovém pytlíku, láhev vodky a hledají druhého, aby ji na ulici cestou z práce společně vypili.

Po otevření hranic jezdil David na odborné exkurze už jen na západ. Tam, kupodivu, pili civilizovaně. Nálada ve společnosti byla rozjítřená. Netušili to, ale blížil se plyšák. Zvláštní historická doba. Tvořily se dějiny. Každá demonstrace a cinkání klíči byly v jeho okruhu podpořeny něčím na kuráž. Začalo se už ráno v práci, jako doprovod politických diskusí, potom společný odchod do města. Lezavá zima potřebovala potlačit. Bylo to období, které lidi sbližovalo napříč politickým i sociálním spektrem. Umožnilo mu to seznámit se s celou řadou chytrých lidí, disidentů.

Táta se vrátil do uniformy, povýšili ho. Vedl rehabilitace předchozím režimem zavržených ze všech odbojů. S kolegy měli silné postavení. Začali hodně pít, na ministerstvu, v pracovní době, ale i v partičkách po večerech. Naštěstí měl dost rozumu a další generálský post odmítl. To by ho úplně zničilo. Začal se věnovat chalupě, vnučatům i místním štamgastům. A tak se nikdy nepřehoupl přes vrchol Nohavicova kopce (vysvětleno v Dodatcích). To čekalo až na Davida. No, ale ještě je v záloze mladší bratr, má už dobře našlápnuto.

Další ze zlomových okamžiků jeho života. V létě 1990 se na základě konkurzu dostal poprvé na západ. (Do té doby to vzhledem k tomu, že otec byl „osmašedesátník“, nebylo možné.) První výběrové řízení v jeho životě. Z několika set zájemců sestavili jedenáctičlenný tým snů. Takřka roční pobyt u velké stavební firmy v zemi, kde se ke každému jídlu tradičně konzumuje víno. Bydleli v rodinách. Kromě jiného kontakt s lidmi z high society, ale také první profesionální přednáška sommeliera, který zásoboval úřad prezidenta.

Kultura konzumace vína, ale i tvrdších produktů země. Výroba i společenská pravidla. Místní vytáhli každý pátek po pracovní době z kovových registrů láhve whisky a k tomu zobání. Často seděli až do večera. Příležitost ke zdokonalení řeči, ale i neformální poznání dalšího kulturního okruhu. Odborně ho stáž katapultovala do jiného světa, včetně zvládnutí jazyka všech diplomatů. Pro třicátníka poslední šance. Těží z toho dodnes.

Zralý věk

Potom desítky let všechno v pořádku. Po rozvodu, pár let před listopadem, se znovu oženil. Bylo potřeba starat se o rodinu. Pouze příležitostné pití, společenské, měl za to, že bezproblémové. Ale receptory a tělo už byly zřejmě nastartované.

S kolegy založili a rozvinuli ve stavebnictví zcela nový obor. Rovněž známou neziskovku. Velmi úspěšně. Začal učit na několika školách, včetně univerzity. Touha předávat, co umí, mladým. Úžasná zkušenost. Oboustranný tok energie.

V rámci odborných seminářů, konferencí a členských shromáždění se vždy naskytla příležitost se napít. Společenské večery

a rauty byly nedílnou součástí. Nezřídka s kolegy mohutně prolévají hrdlo až do rána. Po pár hodinách spánku přednášel nebo celý den moderoval na mikrofon. Nikdy neslyšel uštěpačné poznámky. Za prvé kamarádi a kamarádky z mokré čtvrti drží basu. Za druhé se naplnilo jeho rodové prokletí. Už byl na prahu první ligy, a alkohol na něm bohužel nebyl moc vidět. Netrpěl agresivními projevy. Zpětně mu to při společných vzpomínkách po návratu z léčebny potvrzovala řada přátel. Všechno bylo samozřejmě špatně! Opět Nohavicův kopec v praxi. Jen si to jako drtivá většina alkoholiků nepřipouštěl.

V té době získali unikátní obchodní kontakt v Bělorusku. Velmi movitého soukromého investora, který v tom uměl chodit. Cílem bylo založit společný podnik. Naskytla se šance začít tam projektovat a stavět dřevěné domy ve velkém. Podle jejich know-how. Aktuálně tam byl vyhlášen ambiciózní prezidentský plán obnovy venkova. Posílení sociálního bydlení. Ve třech letěli na týden do Minska. Ještě s kamarádem, který má obdobnou firmu na Moravě, a kolegyní ekonomkou. Program byl nabitý. Obchodní schůzky. Denně pracovní obědy a večere, intenzivní seznamování se s prostředím. V pěti šesti obvykle před, při a po jídle vypili dvě až tři láhve vodky, prostě místní standard. Samozřejmě kromě jiného. Zaplat' pánbůh za předchozí přípravu. Obstáli se ctí. Asi se není čím chlubit.

Bydleli v (tehdy) nejlepším hotelu ve městě, pro cizince, na hlavním bulváru. V sousedství byl biokoridor s parkovou úpravou podél řeky Svislač. Po návratu do hotelu, jednou po půlnoci, si potřebovali vyčistit hlavu. S kamarádem se šli projít do parku. Najednou slyšeli reprodukovanou hudbu a dívčí smích. Na lavičkách u vody seděly ve tmě čtyři půvabné studentky, tváře osvětlené pouze displeji notebooků. Všechny měly u nohou načatou láhev vodky a báječně se bavily. Běloruská realita. V Minsku je několik vysokých škol. Deficit mužů kvůli válce příroda dodnes nevyrovnala.

Další zkušeností, ke které se dnes často vrací, byl výlet do Keni, ve čtyřech. V Plzenci svatomartinská husa a noční nonstop let z Mnichova nad potemnělou Saharou. Takřka dvoutýdenní pobyt v rezortu u Mombasy. Zrádné all inclusive. Plážové bary v exotické zahradě otevíraly až v deset, a přesto tam již byla malá fronta nedočkavých severanů. No, dlouho je v bryndě ne-nechali. Ke koloritu patřily všudypřítomné opice, které každý opuštěný pohár piva bleskem dojely. V alkoholovém oparu jim pobyt pěkně ubíhal. Večeře o mnoha chodech z vybraných lahůdek se topila v proudech výborného španělského(!) červeného. Z četných výletů bylo největším zážitkem safari v Masai Mara na severozápadě země.

Běžné očkování proti tropickým chorobám absolvovali ještě doma. Proti malárii měli překlenovací léky. Vzal si je těsně před odletem a na letišti se vydatně posílil whisky z placatky. Na kuráž. To byla hrubá chyba. Houpající se podlaha, barevná duha a 3D vidiny ho zaskočily. Přešlo to až v letadle, oprýskaném českém turboletu s francouzským pilotem v kraťasech. Právě včas, aby se mohl pokochat klukovským snem, zasněženým vrcholem Kilimandžára.